

Боби Бадаревски

Florence Tamagne
History of Homosexuality in Europe,
 Europe between the Wars, Vol.1,
 Algora Publishing, 2004.

„Историјата на хомосексуалноста во Европа“ на Флоренс Тамањ е четиво кое можеме да го сместиме во неофицијалниот проект на испитување на историите на сексуалноста. Оваа книга претставува продолжено испитување на нејзината докторска теза, каде што ги поставува основите на неговиот специфичен пристап. Имено, станува збор за еден компаративен пристап во истражувањето на хомосексуалноста, со што се отвораат одредени проблеми во конципирањето на тематско-методолошките претпоставки, како и во изборот на истражувачкиот материјал. Една особено важна карактеристика на оваа книга е вниманието што авторката го посветува на концептуалниот статус на субјектот и неговата преплетеност со историските факти. За разлика од студиите кои сексуалноста ја посматраат како независна категорија, тука таа е целосно интегрирана во контекстите на класата, етносот, државата. Тоа значи дека на концептуално ниво, хомосексуалноста е посматрана како нешто универзално, односно како прашање на однесувањето, и темпорално како прашање на идентитетот.

Причина за изборот на периодот на испитување (периодот меѓу двете светски војни) е недостатокот на „целосни“ истории на субјектот. Многуге истории на

Bobi Badarevski

Florence Tamagne
History of Homosexuality in Europe,
 Europe between the Wars, Vol.1,
 Algora Publishing, 2004.

„Historia e homoseksualitetit në Evropë“ e Florens Tamanjit është tekst të cilin mund ta vendosim në projektin jooficial të të shkruarit të historive të seksualitetit. Ky libër përfaqëson një hulumtim të vazhduar të tezës së saj të doktoranturës, ku i vë themelet e qasjes së tij specifike. Me një fjalë bëhet fjalë për një qasje krahasimtare në hulumtimin e homoseksualitetit, me çka hapen disa probleme të caktuara në koncipimin e supozimeve tematike-metodologjike, si dhe në zgjedhjen e materialit hulumtues. Një karakteristike me rëndësi të veçantë të këtij libri është kujdesi që autorja ia kushton statusit konceptual të субјектит и гërshetimit të tij me faktet historike. Për ndryshim nga studimet që seksualitetin e shohin si kategori të pavarur, këtu ai është tërësisht i integruar në kontekstet e klasës, etnosit, shtetit. Kjo do të thotë se në nivelin konceptual homoseksualiteti shihet si diçka universale, përkatësisht si çështje e sjelljes dhe kohësisht si çështje e identitetit.

Shkaku për zgjedhjen e periodës së hulumtimit (perioda midis dy luftërave botërore) është mungesa e historive “të tërësishme” të субјектит. Historitë e shumëta të

хомосексуалноста, оние кои започнуваат со антиката па сè до денешни дни, според авторот, претставуваат редукционистички обиди да се испитаат феномените на хомосексуалноста. Таквиот пристап се протега по линијата на вековите, милениумите, па ризикува да ги елиминира специфичните промени, својствени за одреден период, или случајните промени што се покажуваат како клучни во конституирањето на феномените.

Изборот на периодот меѓу двете светски војни е важен од повеќе аспекти. Како прво, испитувањата на хомосексуалноста досега биле фокусирани на периодот од крајот на 19-от и почетокот на 20-от век и продолжуваат после Втората светска војна. Периодот меѓу двете светски војни е од исклучителна важност за хомосексуалците и за нивното движење: тоа е период што во фрагментарна документарна форма ткае митови и ги конструира концептите на хомосексуалноста. За мрачниот период на хомосексуалноста во 20 век придонесува и анти-хомосексуалната програма на нацистичка Германија во 30-те години. Потиснатата историја на хомосексуалноста во тие години, кампањите во нацистичките логори и специјалните медицински експерименти што биле спроведувани врз хомосексуалци, сèуште се табу тема и кај обичните и кај специјализираните историчари. Па сепак, ова историско истражување ќе биде фокусирано на Англија, ќе бидат користени германски историографски податоци и ќе се оценуваат позициите на хомосексуалците во Франција. Впрочем, овие земји ги детерминираат политичките, воените и културните насоки на животот во Европа.

Историјата на хомосексуалноста во Европа на Флоренс Тамањ е замислена како циклус книги. Се очекува втората книга да се појави оваа година, со што

homoseksualitetit, ato që fillojnë me antikën e deri në ditët e sotme, sipas autorit, paraqesin orvatje reduktioniste që të hulumtohen fenomenet e homoseksualitetit. Qasja e tillë shtrihet vijës së shekujve, mileniumeve, madje rrezikon t'i eliminojë ndryshimet specifike që janë karakteristike për një periodë të caktuar ose ndryshimet e rastësishme që dalin si kyçe në konstituimin e fenomeneve.

Zgjedhja e periodës midis dy luftërave botërore është e rëndësishme nga shumë aspekte. Së pari, hulumtimet e homoseksualitetit deri më tani kanë qenë të fokusuar në periodën nga fundi i shekulli 19 dhe fillimi i shekullit 20 dhe vazhdojnë pas luftës së dytë botërore. Periudha midis dy luftërave botërore është me rëndësi të jashtëzakonshme për homoseksualët dhe për lëvizjen e tyre: është kjo periodë që në formë fragmentare dokumentare thurr mite dhe i konstruktin konceptet e homoseksualitetit. Për periodën e errët të homoseksualitetit në shekullin 20 kontribuan edhe programi anti-seskuar i Gjermanisë naziste në vitet 30. Historia e shtypur e homoseksualitetit në ato vite, fushatat në llogoret naziste dhe eksperimentet speciale medicinale që janë aplikuar te homoseksualët, ende janë tabu tema edhe te historianët e zakonshëm edhe te ata të specializuarit. Po, megjithatë ky hulumtim historik do të jetë i fokusuar në Angli, do të shfrytëzohen të dhëna historiografike gjermane dhe do të vlerësohen pozitat e homosksualëve në Francë. Fundja këto vende i determinojnë kahet politike, ushtarake dhe kulturore të jetës në Evropë.

Historia e homoseksualitetit në Evropë e Florens Tamanjit është paramenduar si cikël librash. Pritet që libri i dytë të paraqitet gjatë këtij viti, me çka mendimi shkencor

научната историска мисла ќе го збогати знаењето за
сексуалната историја на Европа.

historik do ta pasurojë diturinë lidhur me historinë
seksuale të Evropës.

Përkthim: Lindita Ahmeti